

Tunturilatu ry:n retkeilypolitiikka

Tunturilatu ry on lapinretkeilijöiden järjestö, joka edistää Lapin tuntemusta ja hyviä retkeilytapoja jäsenistönsä ja muiden kansalaisten keskuudessa kehittäen retkeilyn edellytyksiä, retkeilytaitoja ja retkeilykulttuuria sekä turvallisuutta.

Retkeilijä ja ympäristö

Suomen Lappi on laaja, harvaan asuttu ja kokonaisuutenakin varsin erämaisena säilynyt pohjoinen maakunta, jonka metsät, tunturit, suot ja vesistöt muodostavat omaleimaisen karulla ja erikoislaatuisella tavalla kauniin osan maatumme. Jokaisen vastuullisen retkeilijän asia on vaikuttaa osaltaan luonnon säilymiseen tuleville sukupolville. Varsinkin Lapin hitaasti uusiutuva luonto on erityisen arkaa kulumiselle, roskaantumiselle ja saastumiselle.

Retkeilijöiden tulee toimia ja käyttäytyä siten, että luonnolle aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa. Rauhoitussäännöksiä ja muita viranomaisten asettamia retkeilyä koskevia rajoituksia tulee kunnioittaa ja noudattaa. On myös tärkeää, että retkeilijät toimivat ja käyttäytyvät siten, että retkeilystä ei synny häiriötä tai haittaa paikallisille asukkaille, heidän elämälleen, kulttuurilleen ja elinkeinotoiminnalleen.

Retkeilyn edellytykset

Tunturilatu pitää tärkeänä, että tulevillekin sukupolville turvataan mahdollisuudet eräretkeilyn elämyksistä nauttimiseen. Retkeily pitää säilyttää jokamiehen oikeutena. Tästä tulee kuitenkin voida poiketa silloin kun luonnonsuojelu, paikallisen väestön edut tai retkeilyolosuhteiden vaaliminen sitä edellyttävät. Retkeilyn rajoitukset kansallispuistoissa, luonnonpuistoissa ja muilla erityisalueilla ovat ymmärrettäviä ja kannatettavia.

Tunturilatu kannattaa luonnon säilyttämistä mahdollisimman koskemattomana myös varta vasten retkeilyyn tarkoitetuilla aluilla, kuten valtion retkeily- ja kalastusalueilla sekä kansallispuistoissa. Vain siten voidaan näillä alueilla turvata aidot luontoelämykset ja erätunnelma tulevillekin sukupolville. Pitkospuut, portaat ja muut rakenteet ovat perusteltuja silloin, kun niiden avulla voidaan säästää luontoa kulumiselta.

Lapin kairoilla on turvattava mahdollisuus vapaan ja riippumattoman retkeilyn antamiin elämyksiin riittävän laajoilla erämaisilla alueilla, joilla ei ole merkittäviä retkeilyreittejä eikä niihin liittyviä rakenteita. Retkeilyreitin merkitsemistä voidaan kuitenkin perustella erityisissä tapauksissa luonnonsuojelulla, turvallisuustekijöillä sekä retkielämysten tarjoamisella myös niille, joilla ei ole mahdollisuuksia varsinaiseen eräretkeilyyn.

Lapin ilmasto-olosuhteiden vuoksi riittävän auto- ja varausverkoston ylläpitäminen on tarpeellista. Kämppäverkosto lisää huomattavasti retkeilyn turvallisuutta mahdollistaen sen niillekin, joiden kyvyt tai terveys eivät riitä kaikkein vaativimpaan eräretkeilyyn. Retkeilykäyttöön tarkoitettuja kämppiä rakennettaessa ja uudistettaessa niiden sisustus- ja palvelutaso on pidettävä erähenkisen vaatimattomana. Tyyllillisesti ja rakennusteknisesti kämppien, laavujen ja muiden rakenteiden tulee liittyä mahdollisimman hyvin vanhaan paikalliseen perinteeseen - kuitenkin nykyaikaiset turvallisuus-, energiansäästö- ja siisteysvaatimukset huomioonottaen. Toimiva puu- ja jätehuolto on tarpeellinen suosituilla retkeilyalueilla. Tunturilatu pitää mahdollisena maksun perimistä sekä kämppien että puu- ja jätehuollon käytöstä.

Virkistystarkoituksessa harjoitettavaa ajoneuvoliikennettä maastossa on valvottava ja rajoitettava siten, että se ei aiheuta tarpeetonta haittaa Lapin luonnolle, paikallisten asukkaiden elinkeino-toiminnalle eikä retkeilylle.

Retkeilykulttuuri ja retkeilyn turvallisuus

Tunturilatu toimii retkeilyn aiheuttaman luonnon kulumisen vähentämiseksi harjoittamalla valistustoimintaa ja kouluttamalla jäsenistöään. Retkeilijöissä on saatava aikaan asennemuutos – luontoa hyödyntävästä retkeilykulttuurista on siirryttävä ympäristöä säästävään retkeilyyn.

Nykyajan retkeilijöillä on vaalittavanaan menneiden eränkävijäsukupolven perintö. Tunturilatu kunnioittaa tätä ja toimii aitojen, arvokkaiden eräperinteiden säilyttämiseksi ja siirtämiseksi sukupolvelta toiselle. Myös vanhoja eräperinteitä vaalittaessa on kuitenkin huolehdittava siltä, että niiden varjolla ei vahingoiteta luontoa aiheettomasti.

Tunturilatu pitää retkeilijöiden ja Lapin asukkaiden hyviä välejä ensiarvoisen tärkeinä. Retkeilijöiden tulee aina toimia siten, että he eivät vahingoita näitä suhteita eivätkä loukkaa paikallisten asukkaiden etuja. Tunturilatu haluaa osaltaan edistää jäsentensä ja Lapin asukkaiden keskinäistä ymmärrystä ja ystävyyttä.

Tunturilatu edistää valistus- ja koulutustoiminnallaan turvallisuutta lisääviä erätaitoja. Järjestö painottaa vaellukselle valmistautumisen sekä hyvän fyysisen ja henkisen kunnon merkitystä turvallisuutta ja hyvinvointia lisäävinä tekijöinä, toimien näiden päämäärien hyväksi.